

Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

Ποιός ολοκλήρωσε τον δρόμο της ζωής του;

Σ' αυτόν αναφέρεται ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος στον Επιτάφιο του, τον περιπόθητο και ατίμητο φίλο του τον Βασίλειο.

Έκλεισε ο Βασίλειος τα σαρανταοκτώ του χρόνια και την επαύριον, την πρώτη Ιανουαρίου του 379, έμελλε να φύγει από τον κόσμο αυτό.

Γεννήθηκε από αγίους γονείς το 330 μ.Χ. στην Καισάρεια της Καππαδοκίας. Ο πατέρας του ασκούσε το επάγγελμα του καθηγητή Ρητορικής στην Καισάρεια της Καππαδοκίας και η μητέρα του, Αγία Εμμέλεια, ήταν απόγονος οικογένειας Ρωμαίων αξιωματούχων.

Στην οικογένεια εκτός από τον Βασίλειο, υπήρχαν άλλα οκτώ ή εννέα παιδιά. Μεταξύ αυτών, ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης, ο Άγιος Ναυκράτιος που έγινε ασκητής, η Οσία Μακρίνα και ο Άγιος Πέτρος Επίσκοπος Σεβαστείας.

Ο Βασίλειος μεταφέρθηκε από τη γιαγιά του Μακρίνα στο κτήμα Ανήσων κοντά στον ποταμό Ίρι της Μικράς Ασίας, όπου ανατράφηκε από αυτή μέχρι το θάνατό της και μετέπειτα από την πρωτότοκη αδελφή του Μακρίνα, η οποία επηρέασε καθοριστικά τον μικρό Βασίλειο να στραφεί στη Χριστιανική πίστη.

Την εγκύκλιο παιδεία έλαβε από τον πατέρα του, ενώ μετά την εκδημία του (γύρω στα 345) μετέβη στην Καισάρεια και στην Κωνσταντινούπολη, όπου φοίτησε κοντά στο γνωστό δάσκαλο της εποχής Λιβάνιο και επακόλουθα στην Αθήνα.

Στην Αθήνα γνωρίστηκε με τον Γρηγόριο από την Καππαδοκία αναπτύσσοντας μία μεγάλη φιλία, εγγράφηκε στη σχολή του Χριστιανού Φιλοσόφου Προαιρεσίου και παρακολούθησε τη διδασκαλία του, καθώς και τη διδασκαλία άλλων φιλοσόφων, όπως ο Ιμέριος.

Και κάποια στιγμή, επανακάμπτοντας στην Καισάρεια, αφού περάτωσε τις σπουδές του στην Αθήνα, του ήλθε ο λογισμός να επιδοθεί στο επάγγελμα του συνηγόρου, γιατί και σ' αυτό τον τομέα είχε επίδοση και επιτυχίες.

Τότε, μας πληροφορεί ο αδελφός του Γρηγόριος ο Νύσσης, "η αδελφή του Μακρίνα παρέλαβε τον αδελφόν". Για να του υποδείξει και να υπακούσει ο Βασίλειος, ότι σε άλλο στίβο τον καλεί ο Θεός, στην αφιέρωση και προσφορά προς το μεγάλο κεφάλαιο, το οποίο λέγεται και ακούει στο όνομα Εκκλησία.

Σ' αυτή, λοιπόν, την Τράπεζα εναπόθεσε τις καταθέσεις του ο Βασίλειος. Γι' αυτό τον βλέπουμε, μαζί με τον Γρηγόριο, να διαμένουν στο αγρόκτημα' του στο Πόντο, σε μια πρόχειρη κατασκευή, εκτεθειμένη στις δύσκολες καιρικές συνθήκες, όπως του γράφει ο' Γρηγόριος μετά σε επιστολές του. Να ασκούνται στο λιτό φαγητό και στις προσευχές, να μελετούν και να γράφουν.

Έτσι προετοιμάζεται ο Βασίλειος, για να κατέβει στη συνέχεια στην Καισάρεια, ως Κληρικός πλέον, να προσφέρει στην Εκκλησία.

Το καλοκαίρι του 364 ο Ευσέβιος Καισαρείας τον χειροτόνησε πρεσβύτερο. Η μεγάλη δραστηριότητά του και η μόρφωση του Βασιλείου προκάλεσαν τα ζηλόφθονα αισθήματα του Ευσεβίου, γεγονός που οδήγησε τον πρώτο, για ακόμη μια φορά, να επιστρέψει στην πατρίδα του.

Η μεσολάβηση όμως του Γρηγορίου επιφέρει εξομάλυνση των σχέσεων και την επιστροφή του Βασιλείου στην Καισάρεια. Μετά τον θάνατο του Ευσέβιου εκλέγεται διάδοχος του στην επισκοπική έδρα της Καισαρείας. Για να παραμείνει εκεί, διακονώντας για μόνο οκτώ χρόνια. Τόσα λίγα, για να πραγματοποιήσει τόσα πολλά.

Γιατί και μόνο η "Βασιλειάδα του", το πολύεδρο αυτό φιλανθρωπικό του διαμάντι, υπάρχει ως πρότυπο Φιλαδελφείας για τόσους αιώνες, το οποίο δεν μπόρεσε κανένας να μιμηθεί.

Διέθετε νοσοκομείο, λεπροκομείο, πτωχοκομείο, ξενοδοχείο, ορφανοτροφείο κ. α. προκειμένου εκεί να καταφεύγουν και να διαμένουν και να διατρέφονται και να νοσηλεύονται δωρεάν οι κάθε είδους αναξιοπαθούντες και εμπερίστατοι.

Και στη Βασιλειάδα, η οποία πήρε το όνομά του, μετά τον θάνατό του, όπου ο Βασίλειος διακονούσε και ο ίδιος, γινόντουσαν δεκτοί όλοι, ανεξάρτητα από την εθνικότητα ή την θρησκευτική τους ταυτότητα.

Και τούτο φάνηκε κατά την ημέρα του θανάτου του.

Ο Βασίλειος πεθαίνει την 1 Ιανουαρίου του 379, σε ηλικία 49 ετών. Ο θάνατός του βυθίζει στο πένθος όχι μόνο το ποίμνιο του, αλλά και όλο τον χριστιανικό κόσμο της Ανατολής.

Οπότε, στο άκουσμα, ότι φεύγει, ξεχύθηκαν στους δρόμους αναρίθμητο πλήθος ανθρώπων: Χριστιανοί, εθνικοί, Ιουδαίοι, ξένοι.

"Πλήρεις (κόσμου) αγοραί, στοαί, διώροφοι, τριώροφοι (οικίαι)..... μυριάδες γένους παντός και ηλικίας απάσης". Και όλοι έκλαιγαν "ψαλμωδίαι θρήνοις υπερνικώμενα" (οι θρήνοι κάλυπταν τις ψαλμωδίες).

Η παρακαταθήκη του υπήρξε το τεράστιο σε μέγεθος και σημασία θεολογικό - δογματικό του έργο, μαζί με τη συμβολή του στη λειτουργική και την πρωτότυπη ανθρωπιστική του δράση.

Η Μνήμη του Μεγάλου Βασιλείου τιμάται από την Ορθόδοξη Εκκλησία την 1η Ιανουαρίου, ενώ το 1081 ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως - Νέας Ρώμης, Ιωάννης Μαυρόπουλος, θέσπισε έναν κοινό εορτασμό των Τριών Ιεραρχών, Βασιλείου του Μεγάλου, Ιωάννη Χρυσοστόμου και Γρηγορίου του Θεολόγου, στις 30 Ιανουαρίου, ως προστατών των γραμμάτων και της παιδείας.

Σας ευχαριστώ

Δημήτριος Μητρόπουλος